

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Класичного приватного університету,
голова приймальної комісії

Віктор ОГАРЕНКО

«26» березня 2025 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

спеціальність D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
освітня програма Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
освітній рівень – бакалавр
(для вступників, які вже здобули вищу освіту за іншою спеціальністю)

Запоріжжя, 2025

Затверджено на засіданні кафедри
фінансів, банківської справи, страхування та маркетингу
протокол № 7 від 10 березня 2025 р.

Укладачі: д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та маркетингу Костянтин САЛИГА;

к.держ.упр., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та маркетингу Катерина БАЛАБУХА.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою фахового іспиту для вступу на здобуття освітнього рівня бакалавра особами, які вже здобули диплом бакалавра за іншою спеціальністю, є визначення базових теоретичних знань, умінь та практичних навичок вступників для продовження навчання на 2 курсі.

Фаховий іспит проводиться **онлайн** (із застосуванням платформи ZOOM) за розкладом, оприлюдненим на офіційному веб-сайті Класичного приватного університету та в особистому кабінеті вступника.

Фаховий іспит проводиться в усній формі за екзаменаційним білетом, який містить два теоретичних запитання з дисциплін, знання з яких є базовими для здобуття ступеня бакалавра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Тривалість підготовки вступника – 45 хвилин.

На іспиті використовуються теоретичні запитання з дисципліни «Фінанси», що узагальнює основні положення становлення фінансової системи, вивчає етапи й періоди її розвитку, характеризує діяльність ключових постатей у цій галузі тощо.

Оцінювання знань вступників відбувається на підставі таких критеріїв:

- правильність відповідей (правильне і чітке, послідовне, достатньо глибоке викладення ідей, понять фактів тощо);
- ступінь усвідомлення матеріалу та самостійність міркувань;
- вміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями, науковою термінологією;
- наявність власного міркування (аналіз, порівняльна характеристика періодичних видань в різних країнах одного періоду, що зумовлена економічними та політичними обставинами).

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1

Моделі фінансових відносин у суспільстві. Функції і роль фінансів. Внутрішній зміст фінансів. Форма прояву фінансових відносин. Інструмент фінансових відносин. Об'єкт фінансових відносин. Суб'єкт фінансових відносин. Ознака кризової фінансової ситуації. Сутність моделі фінансових відносин у суспільстві. Фінансова модель ринкової економіки. Сутність і механізм дії розподільної функції фінансів. Сутність і значення контрольної функції фінансів.

Моделі фінансових відносин у суспільстві. Функції і роль фінансів. Внутрішній зміст фінансів. Форма прояву фінансових відносин. Інструмент фінансових відносин. Об'єкт фінансових відносин. Суб'єкт фінансових відносин. Ознака кризової фінансової ситуації. Сутність моделі фінансових відносин у суспільстві. Фінансова модель ринкової економіки. Сутність і механізм дії розподільної функції фінансів. Сутність і значення контрольної функції фінансів.

Складові фінансової політики. Монетарна політика. Фіскальна політика. Фінансова стратегія. Фінансова тактика. Поточна фінансова діяльність держави. Політика мінімальних обмежень. Політика економічного зростання. Політика стримування ділової активності. Фінансовий механізм. Структурна побудова фінансового механізму. Фінансове регулювання. Управління фінансовим механізмом. Організаційно-правове забезпечення фінансової політики. Фінансове право. Фінансове планування. Організація здійснення фінансової політики. Фінансовий контроль.

РОЗДІЛ 2

Сутність і склад державних фінансів, організація фінансової діяльності держави. Загальнодержавні фінанси. Державні доходи. Державні видатки. Державний кредит.

Сутність, призначення та структура бюджету держави. Державне споживання. Державні трансферти. Бюджетні кредити. Кошторисне фінансування. Бюджетний устрій і бюджетна система. Бюджетна система і бюджетний процес в Україні. Бюджетний процес. Бюджетне планування. Виконання бюджету

Сутність і види податків. Відрахування і внески. Елементи системи оподаткування. Класифікація податків. Основи побудови податкової системи та організація оподаткування. Податкова політика. Пряме оподаткування. Непряме оподаткування. Платежі за ресурси та інші надходження.

Організація страхування та характеристика страхових потоків. Централізоване страхове забезпечення. Самострахування. Грошові потоки в страхуванні. Страхові платежі. Взаємовідносини з фінансовим ринком. Галузі, форми і види страхування. Страховий ринок. Класифікація страхування

Складові ланки та грошові потоки міжнародних фінансів. Грошові потоки в системі міжнародних фінансових відносин. Грошові потоки у сфері міжнародних фінансів. Міжнародні фінансові відносини та валютний ринок. Валютний курс. Валютний ринок. Валютне регулювання. Фінанси міжнародних організацій. Міжнародний валютний фонд. Міжнародні фінансові інституції. Європейський центральний банк.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ ВІДПОВІДІ

Бали	Критерії оцінювання
180–200 (відмінно)	Оцінюється відповідь, в якій навчальний матеріал відтворено в повному обсязі. Відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблено аргументовані висновки.
140–179 (добре)	Оцінюється відповідь, в якій відтворено значну частину навчального матеріалу, відповідь загалом правильна, логічна та достатньо обґрунтована, дає підстави вважати, що абітурієнт виявляє знання і розуміння основних положень зі спеціальності, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки.
100–139 (задовільно)	Оцінюється відповідь, в якій відтворено основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування, але без достатнього розуміння, надано визначення основних понять з окремими помилками.
0–99 (незадовільно)	Оцінюється відповідь на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Відповідь містить суттєві помилки.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЖЕРЕЛ

1. Андрущенко В. Л. Фінансова думка Заходув ХХ столітті : Теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів. / В. Л. Андрущенко - Л.: Преса, 2010.
2. Аудит в Україні (основи державного, незалежного, професійного та внутрішнього аудиту): підручник / В. В., Немченко, О. Ю. Редько, В. П. Хомутенко та інші. // Київ: Центр учбової літератури, 2012. - 540 с.
3. Базилевич В. Д., Баластрик Л. О. Державні фінанси: Навч. посібник // За заг. ред. Базилевич В. Д. - К.: Атіка. - 2004. - С. 368.
4. Базилевич В. Д. Страховий ринок України. монографія / В. Д. Базилевич - К.: Знання, КОО, 1998. - 374 с.
5. Баранова В. Г. Фінансовий механізм функціонування страхової системи: монографія / В. Г. Баранова. - Одеса: Видавництво «ВМВ», 2009. - 380 с.
6. Баранова В. Г. Фінансовий механізм функціонування страхової системи: [монографія] / В. Г. Баранова. - Одеса: Видавництво «ВМВ». - 2009. - 380 с.
7. Белозёров С. А. Финансы домашнего хозяйства как элемент финансовой системы / С. А. Белозёров // Дайджест-Финансы. - 2007. - №8(125). - с. 17-24.
8. Бланк І. А. Фінансовий менеджмент. [Текст]: навчальний курс. / І. А. Бланк. - 2-е видавництво, перероб. і доп. - К.: Ельга, Ніка-Центр, 2013.
9. Богдан Т. П. Боргова політика держави в умовах глобальної нестабільності [Текст] / Т. П. Богдан // Економіка України. - 2013. - №2. - С. 4-17.
10. Богдан Т. П. Достатність міжнародних резервів як передумова забезпечення макрофінансової стабільності [Текст] / Т. П. Богдан // Економіка України. - 2012. - №8. - С. 44-54.
11. Богдан Т. Регулювання боргових процесів на новому етапі розвитку світової фінансової системи // Вісник НБУ. - 2010. - №8. - С. 18-24.
12. Богдан Т. П. Трансформація національної системи контролю руху капіталів в умовах реформування міжнародної фінансової архітектури [Текст] / Т. П. Богдан // Фінанси України. - 2013. - №7. - С. 18-32.
13. Боронос В. Г. Методологічні засади управління фінансовим потенціалом території: Монографія / В. Г. Боронос. - Суми: Сумський державний університет, 2011. - 310 с.
14. Бюджетна система: навчальний посібник / укладачі: Р. С. Сорока, І. Г. Благун. - Львів: БІІ Львівський державний університет внутрішніх справ, 2011. - 236 с.
15. Василик О. Д. Державні фінанси України : [підруч.] / О. Д. Василик, К. В. Павлюк. - Київ: ЦУЛ, 2003. - 608 с.
16. Вдовиченко А. М. Фінансовий потенціал населення: нові можливості інноваційного розвитку економіки України: монографія / А. М. Вдовиченко. - Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2012. - 225 с.

17. Великсар Т.
І.Медичнестрахуванняякелементсистемисоціальногозахистунаселення/Т. І. Великсар//Економіка.Фінанси. Право– 2013.–№9/1.–С.4-8.
18. Великсар Т.
І.Підприємствояксуб'єктсистемисоціальногозахистунаселенняУкраїни/Т. І. Великсар//Економічнийпростір– 2015.–№12.– С.122-126.
19. Великий тлумачний словник сучасної української мови(з дод. і допов.) / [уклад. і гол. редактор В. Т. Бусел] – К.: Ірпінськ ВГФ“Перун”,2005.– 1728 с.
20. ВенгерВ.В.Фінанси:Навчальнийпосібник/В.В.Венгер.-
Центручбовоїлітератури,2009.-432с.
21. Венгер В. В.Фінанси[Текст]:навч.пос.[длястуд.вищ. навч. закл.] /В. В. Венгер. – К.: Центр учбової літератури,2009.– 432 с.
22. Власюк О. С.ВикликитазагрозифінансовійбезпеціУкраїни на середньострокову перспективу. // Фінанси України. –2012.– №5.– С.3-13.
23. ВовчакО.Д.Страховасправа:підручник/О.Д.Вовчак.– К.:Знання,2011.– 391 с.
24. Волохова І. С.Кошториснефінансуваннябюджетнихустанов/І.С. Волохова.–Одеса: Атлант,2012. –255с.
25. Волохова І. С.Історичніаспектитеоріїтапрактикимісцевих фінансів [Текст] / І. С. Волохова // Вісник соціально-економічнихдосліджень.Вип.1(44)/ОНЕУ.–Одеса:ОНЕУ,2012.– С.289 – 296.
26. Волохова І. С.Місцевіфінанситаперспективипоглиблення фінансової децентралізації в Україні [Монографія] /І.С. Волохова.–Одеса:Атлант, 2014. – 462с.
27. Волохова І.
С.Необхідністьпроведенняфінансовоїдецентралізації:економічнаефективність/І. С. Волохова//Економікатадержава. –2013.– №5.–С.22– 25.
28. Волохова І. С.Проблемиадмініструваннясуспільнихблаг органами місцевого самоврядування та шляхи їх вирішення /І.С.Волохова// Економічнийпростір:Збірникнауковихпраць.–№48/1.– Дніпропетровськ:ПДАБА,2011.–С.36– 44.
29. Волохова І. С.Проблемидиверсифікаціїдохіднихджерел територіальних бюджетів / І. С. Волохова // Економіст. –2013.– №4.– С.17– 20.
30. Волохова І.
С.Критерииопределениярасходныхполномочийоргановместногосамоуправления / И. С. Волохова //НовыйУниверситет.Йошкар-Ола:2013.– №1.–С.38 –43.
31. Волохова І.
С.ПроблемирозподілувидатковихповноваженьміжрівнямивладивУкраїні/І. С. Волохова//ЕкономікаУкраїни. –2013.–№8(621).– С.55–63.
32. Волохова І. С.Проблемифункціонуванняцільовихміжбюджетних трансфертів та шляхи їх вирішення /І. С. Волохова//Вісниксоціально-економічнихдосліджень.Вип.39 /ОДЕУ. –Одеса:ОДЕУ,2010. – С.206 – 211.
33. ВорошилоВ.В.Фінансидомашніхгосподарствуфінансовій системі

держави : монографія / Ю. М. Воробйов, В. В.Ворошило.—
Сімферополь:ВД"АРІАЛ", 2013. — 232с.

34. Воробьв Ю.
Н.Финансовый менеджмент: Учебное пособие./Ю.Н.Воробьев—
Симферополь:Таврия,2007.—632с.
35. Гавриленко П.П. Удосконалення фінансового менеджменту в контексті
інноваційного розвитку підприємств /П.П.Гавриленко//Науковий вісник
НЛТУ України – 2015 – Випуск 25,4 – С 199-204
36. Ганевич Є.М. Фінансова система України/Є.М.Ганевич, С.В. Михайленко
// Фінанси. Навч. метод посіб. Одеса:Пальміра. 2012. –454 с.
37. Глущенко А.С. Фінанси: Навчальний посібник/А.С.Глущенко.—
Х.:ХНУім..В.Н.Каразіна,2010.—190 с.
38. Гуцаленко Л. В. Навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Л. В. Гуцаленко,
В. А. Дерій, М. М. Коцупатрий. – 2009. –424с.
39. Грідчина М.В. Фінанси (теоретичні основи): Підручник // заред. Грічіної М.В
.,Захожая В.Б.—К.:МЛУП.—2002.—С.27
40. Дмитров Т. Персональні фінанси: Учебник /Т.Дмитров.—
Свищов:АИ«Ценов».—2010.—с.225.